

УДК 94 (477)

о. Юрій Мицик

СТАРОДУБСЬКИЙ ПОЛКОВНИК ТИМОФІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

DOI: 10.5281/zenodo.5792039

© Ю. Мицик, 2021. CC BY 4.0

*Метою статті є реконструкція біографії помітної постаті в історії Сіверщини другої половини XVII ст. – стародубського полковника й городового отамана Тимофія Олексійовича. Для цього були залучені не тільки відомі джерела й нечисленні дослідження, але й архівні документи, котрі зберігаються насамперед в Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Наукова новизна полягає в тому, що отримано максимально повну біографію цього полковника, встановлено нові, переглянуто або уточнено низку фактів його життєвого шляху. Зокрема, якщо попередні дослідники вважали, що він помер на початку 90-х рр. XVII ст., то нами доведено, що це сталося не раніше 1700 р. Встановлено також склад сім'ї Олексійовича тощо, переглянуто питання щодо його компетентності як полковника, його ролі в падінні полковника Рославця тощо. **Висновки:** Т. Олексійович був помітною постаттю на політичній сцені Сіверщини другої половини XVII ст. і відзначився насамперед як добрий адміністратор.*

Ключові слова: козацтво, отаман, Гетьманщина, Сіверщина, Руїна.

Про цього полковника, як і про переважну більшість полковників Гетьманщини, ми знаємо дуже й дуже мало. До того ж він був полковником стародубським, а територія колишнього Стародубського полку – етнічні українські землі – була включена з волі Москви безпосередньо до складу Росії і там затирають сліди належності Стародубщини до України. Українським історикам не вільно було вивчати цей регіон.

Свого часу стислі відомості про Олексійовича (Олексієвича) вмістив відомий український історик О.М. Лазаревський у першому томі своєї фундаментальної праці¹. Стислу довідку про полковника подав також В. Кривошея². Спираючись на вказані праці, а також на нововідкриті джерела, зокрема на публікацію 18 універсалів Т. Олексійовича, здійснену (хоча й із помилками) чернігівцем В. Мазепою³, постараємось дати вичерпний нарис біографії цього полковника.

Отже, народився Т. Олексійович ймовірно в 20–30-х рр. XVII ст. можливо в Стародубі в міщанській сім'ї. Про його батьків й іншу рідню нічого не відомо, хіба те, що батька звали Олексієм (цей патронім став його прізвищем), братів – Йовом (лавник стародубського уряду) та Михайлом, а сестру – Настею (Тосею). Інколи дослідники, починаючи з архієпископа Філарета (Гумілевського), вважають, що насправді його прізвищем було Журавко. Однак цю версію відкидали й О.М. Лазаревський, і видатний знавець української генеалогії В.Л. Модзалевський⁴, оскільки новгород-сіверські Журавки аж ніяк не були Олексійовичу ріднею. Нічого не відомо і про дитинство й молоді роки Т. Олексійовича, але враховуючи те, що Тиміш був письменним, можна припустити, що він ріс у досить заможній сім'ї. О.М. Лазаревський вважав, що Т. Олексійович був неписьменним, однак його універсали, хоч і збереглися в копіях, заперечують це, бо містять чітку вказівку на власноручний підпис («рукою власною»).

¹ Лазаревский А. Описание Старой Малороссии: Материалы по истории заселения, землевладения и управления. Киев: Тип-фия К.Н. Милевского, 1888. Т. 1. Полк Стародубский. С. 18–19, 27, 118.

² Кривошея В.В. Козацька старшина Гетьманщини: Енциклопедія. Київ: Стилюс, 2010. С. 552.

³ Мазепа В. Документи до історії Стародубського полку (друга половина XVII – початок XVIII ст.). *Сіверянський літопис*. 2008. № 1. С. 3–14.

⁴ Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. Киев: Тип-фия тов-ва Г.Л. Фронцкевича и К^о, 1910. Т. 2. С. 41.

Можливо, його освіченість посприяла тому, що Тиміш у 1661 р. (а вірогідно й трохи раніше) посів уряд стародубського городового отамана. Цьому призначенню, безперечно, посприяло й те, що він був родичем (сватом) стародубського вїта-багатія Спиридона Ширая. Досить швидко його змінив на цій посаді Прокіп Стороженко (1662 р.), але в 1664 р. Т. Олексійович знову став отаманом. Наступного року він уже виконував обов'язки наказного стародубського полковника, залишаючись на цій посаді протягом 1665–1666 рр. (з перервами), хоча у 1674 і 1676 рр. йому довелося, вочевидь, поєднувати її з отамануванням (1664–1676 рр.). У 1676 р. Т. Олексійович став повноправним полковником і був ним по липень 1678 р. Збереглися й деякі його універсали цього періоду. Вірогідно, у нього встановилися дружні стосунки з Гаврилом Дащенком, стародубським наказним полковником у 1672 р., полковим обозним у 1665–1676 рр. Не випадково останній призначив його в заповіті 1677 р. опікуном неповнолітніх дітей – Андрія та Ганни (див. додаток № 1). Пізніше (у 1688 р. (?)) Т. Олексійович видав універсал-привілей, котрим дозволяв удіві Дащенка – Уляні та його сину Семену побудувати млин на р. Вепринка в їх маєтності Білий Колодязь, тобто в селі, яке було засноване обозним у 1673 р. У наш час – це велике село у Новозибківському районі Брянської області (див. додаток № 8).

О.М. Лазаревський вважав, що на полковницькому уряді «неспроможність Олексійовича виявилася під час чигиринського походу, коли його замінили на Федора Мовчана»⁵. Однак Ф. Мовчан (до речі, зять покійного Б. Хмельницького) був полковником дуже нетривалий час (травень–червень 1678 р., можливо трохи довше) і в той час, коли Другий Чигиринський похід 1678 р. ще не почався⁶. Навіть якщо ця «негодність» і справді мала місце у Першому Чигиринському поході 1677 р., то ця каденція Т. Олексійовича як полковника припинилася лише в липні 1678 р. Вірогідно, його замінив Григорій Карпович Коровка-Вольський (жовтень 1678 – серпень 1681 рр., хоча не виключено, що ця каденція тривала на кілька місяців довше). Водночас ми виявили універсал Т. Олексійовича (див. додаток № 3) від 19 (9) 1681 р., в якому він підписаний як повноправний полковник. Якщо тут немає помилки (можливо, в копії пропущено слово «наказний»), то треба дещо скоригувати термін його й Г. Коровки-Вольського каденції урядування. До речі, цей універсал також дає можливість дещо уточнити термін каденції топальського сотника Михайла Рубця (досі вважалося, що він обіймав посаду протягом 1669 – травня 1670, 1672–1673, 1686 рр.), а виявляється, він був сотником ще в червні 1670 р.

Т. Олексійович повернувся до отаманування як мінімум у квітні 1681 р. і пробув на цій посаді аж до липня 1687 р. У липні 1682 р. в цій якості він був відправлений стародубським полковником, гетьманцем Семеном Самойловичем, для розгляду спірної справи за землю між братами Рубцями та жителями села Чуйковичі. У березні 1683 р. був присутнім на засіданні стародубського міського суду, на якому розглядалось питання про розділ майна між удовою шептаківського сотника Ісаєнка Ганною та її сином⁷. Нам вдалося виявити лист Т. Олексійовича як наказного полковника до компанійського полковника Іллі Новицького. Цей лист датований 26 (16).05.1685 р., отже він засвідчує невідому раніше каденцію Т. Олексійовича⁸. Можливо, вона тривала й довше. У будь-якому випадку, про Т. Олексійовича як про наказного полковника відомо, починаючи з 1686 р. У липні 1687 – серпні 1689 рр. він був уже повноправним полковником. На цей період припадає більшість його універсалів. Він також був свідком при укладенні купчих, йому надавалися квитанції щодо отримання грошей⁹. О. Лазаревський досить скептично ставився до Т. Олексійовича, але не навів жодних фактів, що свідчили б на користь такої оцінки. Можна погодитися, що Т. Олексійович не хапав зірок із неба, але він сумлінно виконував обов'язки полковника. О. Лазаревський припускав, що, вірогідно, Т. Олексійович перший доніс гетьману І. Самойловичу про інтриги стародубського полковника Петра Рославця (обіймав цю посаду протягом 1659–1663, 1668–1672, 1673–1676 рр.), який прагнув до максимального зближення з Москвою. Можливо, так і було, але фактів про донос Т. Олексійовича в джерелах немає. І. Самойлович надав йому невелике село Меринівку (Миронівку), і той значно її збільшив, закликаючи людей не в підсусідки, а «на слободу». Тоді ж виникла суперечка за землю, котру розв'язала комісія, вислана для розгляду цієї справи (військовий товариш Степан Бережецький та полковий писар Опанас Семенович) полковником Коровкою-Вольським¹⁰. До речі, згадку про цього писаря взагалі вперше знаходимо в джерелах. 1705 р. як наказного стародубського полковника вперше згадано також і Дмитра Журмана (Зурмана).

⁵ Лазаревский А. Описание Старой Малороссии... С. 18–19.

⁶ Там же. С. 19.

⁷ Сіверщина гетьманських часів. Київ, 2019. Т. 2. XVIII ст. С. 436, 437, 439.

⁸ Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (далі – ІР НБУВ). Ф. II. Спр. 14456.

⁹ Там само. Арк. 442–445, 448–449, 451–453, 456–457, 459–460, 481; Спр. 18407; Спр. 18432; Ф. I. Спр. 18389.

¹⁰ Див. додаток № 16.

Падіння І. Самойловича й обрання на Коломацькій раді 1687 р. гетьманом І. Мазепи приводить до нового злету в кар'єрі Олексійовича, який знову став стародубським полковником (від липня 1687 по серпень 1689 рр.). Збереглися універсали І. Мазепи, котрими Т. Олексійовичу надавалися села, або ж він мав виконати волю гетьмана щодо аналогічних надань комусь іншому¹¹. Т. Олексійович і сам надавав землі в Стародубському полку, як от 25 (15).02.1677 р.¹². 1688 р. він збудував своїм коштом дерев'яну Покровську церкву в Стародубі. Згідно з О.М. Лазаревським, полковництво Т. Олексійовича «тривало близько трьох років і закінчилось здається разом з його життям», відтак його замінив Михайло Миклашевський¹³. Тут шановний історик, безсумнівно, помилився. Про те, що Т. Олексійович був живий ще в 1695 р., свідчать виявлені нами дві купчі 1693 р., а також його заповіт від 2.03. (20.02.) 1695 р.¹⁴ У той час Т. Олексійович був, вірогідно, удівцем, оскільки свою жінку в заповіті не згадує. Основну частину земель села (Миронівка, Тарасівка) та іншої нерухомості (двори, млини тощо) він заповідав своєму сину Івану, який патронімі зробив своїм прізвищем (Тимошенко). Іншу частину свого добра він заповідав дочці Марині, заміжній за Йосипом Фаренсбахом (Кожуховським), та її дочці (внучці Олексійовича). Брат, сестра й онуки, у т. ч. Данило, який вже був священиком Покровської церкви в Стародубі, дістали коня, кунтуш тощо. Також у виданому групою дослідників на чолі з Т. Таїровою-Яковлевою описі справ ф. 124 («Малороссийские дела») РДАДА, міститься згадка про Т. Олексійовича під 1700 р. близько 25 (15) вересня. Назва справи звучить так: «Прошение на имя гетмана Мазепы от бывшего полковника стародубского Тимофея Алексеева, обозного полкового Дмитрия Журмана и войта стародубского Ширая о защите их в несправедливом иске Никиты Михайлова»¹⁵. Очевидно, Т. Олексієвич помер того ж року й був похований у Стародубі. В Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (далі – ІР НБУВ) нам вдалося знайти дві копії цього документа початку ХХ ст.¹⁶ (див. додаток № 15). Суть цієї справи полягає ось у чому. Микита «Михайлов» Капитон приїздив у Стародуб на ярмарок і позичив гроші своєму зятеві Павлу, який прибув у Стародуб із території Речі Посполитої разом з іншими. Поручителями Микити були кілька підданих мозирського старости Халецького. Однак боржник не поспішав віддавати позичене й переховувався від свого кредитора. Микита зумів добути царську грамоту, на підставі чого почав вимагати від Т. Олексійовича, який був тоді полковником, арешту поручителів. Після необхідних формальностей (Т. Олексійович змусив Микиту поїхати в Батурин до гетьмана І. Мазепи й отримати ще його дозвіл на арешт) полковник заарештував чотирьох поручителів. Т. Олексійович створив комісію для проведення слідства, куди входили полковий обозний Дмитро Журман (Журман), суддя Самійло Колничий, стародубський сотник Микола Чернолуцький. Комісія допитала поручителів і передала Микиті. Той пограбував їх і кинув до в'язниці, де вони сиділи 15 тижнів. Але потім з-за кордону прибув батько одного з них і зумів передати ув'язненим свертло. Вони просвердлили стелю й повтікали з іншими в'язнями. Тоді Микита знову добився царської грамоти й звинуватив уже Т. Олексійовича в тому, що разом із Д. Журманом та стародубським війтом Спиридоном Шираєм за хабар визволили ув'язнених. Змушений діяти згідно з царською грамотою, І. Мазепа послав для слідства в Стародуб Захара Шийкевича, який у 1665–1669 рр. був генеральним писарем. Останній встановив неправдивість звинувачень Микити та виправдав стародубського полковника й інших. Це довело й пізніші події. Однак Микита, мабуть, не заспокоївся, і тому Т. Олексійович, Д. Журман і С. Ширай звернулися зі скаргою до І. Мазепи, щоб гетьман оборонив їх (див. додаток № 15). Вочевидь, І. Мазепа заступився за них, але дотепер не виявлено документів про подальший хід цієї справи. Однак, Т. Олексієвич, мабуть, невдовзі помер...

Його син Іван не сягав значних посад і служив у чині військового товариша. У 1706 р. у бою під Несвіжем він потрапив у шведський полон, подальша його доля невідома. На ньому уривається рід Олексієвича по чоловічій лінії, оскільки після Івана лишилися тільки дочки. Одна з них була заміжня за бунчуковим товаришем Петром Горленком, інша – за стародубським осавулом Семеном Березовським. Удова Івана – Єфимія Спиридонівна невдовзі вирішила постригтися в черниці і навіть хотіла створити в Миронівці жіночий монастир, але гетьман І. Скоропадський не дозволив цього. Тому вона під іменем

¹¹ Універсали гетьмана Івана Мазепи. Київ–Львів, 2006. Ч. 2. № 17, 49; Сіверщина гетьманських часів. Київ, 2019. Т. 1: XVII ст. № 304. С. 222. Очевидно, на уряд Олексієвич отримав від Мазепи у 1687 р. с. Гринів. (Лазаревський А.М. Описание... Т. 1. С. 162).

¹² Там само. С. 102, 103, 104.

¹³ Там само. С. 27.

¹⁴ ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18448.

¹⁵ Малороссийские дела. Описи фонда № 124 Российского государственного архива древних актов. Москва, 2016. С. 497; Опис 3. Спр. 1262.

¹⁶ ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18451. У тому ж фонді і справі зберігається копія «расспросных речей» Микити.

Катерини стала черницею Печеницького монастиря під Стародубом. Є. Олексієвич володіла до смерті селом Миронівкою. Після її смерті село перейшло у власність її зятя – Петра Горленка, сини якого заклали це село Михайлу Шираву, але не викупили. Схожа історія сталася і з Тарасівкою, яку вдова хотіла передати монастиреві, але й тут І. Скоропадський заборонив це вчинити. Потім Тарасівкою володіли вже внуки та правнуки Івана Тимошенка.

Закінчуємо статтю публікацією в додатках документів Т. Олексійовича й тих, що стосуються його. Зазначимо, що вони також стосуються минулого Стародубського полку й деяких його жителів (козаків, міщан і селян). Серед них бачимо, наприклад, топальського сотника у 1669–1670, 1672–1673, 1686 рр.) Михайла Рубця. У документі № 3 (випіси зі стародубських міських книг 1681 р.) знаходимо вказівку та те, що каденція на цій посаді тривала ще в серпні 1671 р.

Сподіваємось, що ця стаття й наведені документи стануть у пригоді дослідникам Сіверщини.

Додатки:

№ 1

1677, лютого 21 (11). – Стародуб. – Заповіт стародубського обозного Гаврила Дащенка.

«Во имя Отца и Сына и Святаго Духа и Святыя Живоначалныя и Неразділимья Тройци, станся ко вічної памяти. Аминь.

Я, раб Божий Гаврило Федорович Дащенко, обозний полку Стародубовского, відомо чиню тестаментом моим остатней воли моеї теперь и на потомные часы, иж я, будучи от Господа Бога хоробою навіжений, еднако ж кождый человек, зостаючи себя близше сподіваючися смерти, а не живота, еднак же я из доброй воли моеї и целости разума моего убозство мое, которое зобрал на том подолю зекисом (?) (*можливо, «зейшло» – Ю.М.*) живючи, напред душу мою в руци милосердия Божия полецаю, тіло – гробу предавши, убозство мое, жену и дітей моих полецаю во опеку пану Тимофію Олексієвичу, полковнику стародубовскому, меновите тих дітей моих Андрея и Анну, дочку мою, которое убозство мое есть меновите коштом моим будоване млинов четире: первой – в Дарієвичих на реці Берестянці, другий – в Кротевні на реці Бабенце, третий млин на том же Бабенце в Мытничих с Фескою войтовичем, четвертый млин на реці Цитві; ложок сребных двадцать и одна, кубков сребных сім, чарок великих сребных три, малих чарок три, поясов два позлоцистих, еден сребный рондик из уздечкою доброю гончою, пистолетов дві пари добрых, кулбак добрых дві шабля оправная под сребром, казанов пять горілочных, шестий пивный из броваром; цын: полумисков восемнадцать, талиорок цинованих двадцать дві, четири полусмеки (?) медяних, триногов три, куманы два масендзовых, пляшок цинованих великих три, великих куманов два, цынованный и медяный, горелки оухов шесть, коней добрых добрых сім ездных, кунтуш, рисями подшитый, кармазиновый, кунтуш кармазиновый, сибирками подшитый, зеленых два, лисями подшитих, гусарка блакитная отласовая, кафтан блакитный отласовый, жупан кармазиновый з кузиками, жупан власовой (?) масти с кузиками, жупан блакитный с кузиками сребными; отчина в Смалевичих; комора в ринку; двор в Стародубові, двор в Дарієвичих зо всім засівом и быдлом и конми, иле що есть належитое до того двора, то все подаю убозство мое, жену и діти моих, Андрея, сына моего, и дочку мою Анну пану Тимофею Олексієвичу. А при той худобі еще готовых грошей золотых триста, которого убозства моего жена моя будет пожитковать из дітми моими Андреем и Анною, за відомом опекуна их, поки замуж не пойдит (!), если б міла замуж пойти, теди аби жадною мірою и в наименшее убозства моего не важился (!) утрочатися. Ежели б дочка моя, літ доросши, схотіла в стан малженский вступити, теди мает с тоєю же худобы мое вывинена была (!). На церков Божию Рождества Христова отказую золотых триста, Хвесі, дочці моеї, катанку кармазиновую, лисями подшиту, и ліжник кармазиновый, ложок дві, кубок сребный, Агію, зятю моему, коня шакаповатого, Маруси, дочці моеї, пашни осмачок тридцать и коров три и кунтуш вишниковый без кузиков, шлямами подшитый, ложок дві и кубок сребный. Которое то добро мое аби не важился кождый с покровных моих, так и дітей моих, которие суть отділены, кривных моих, близких и далеких, (*пропуск в тексті – Ю.М.*), а естли бы міл хто втрочатися в тоє убозство мое с покровных моих, близких и далеких, теди и с ними пред неллицемерним Судиею розправитись мушу.

Писан в домі моем в Стародубові при отцах духовных, меновите отцу Иоанну, священнику рождественскому, отцу Николаю, Петровскому, при его милости пану полковнику Тимофею Олексієвичу, стародубовских, при пану Михайлу Мархаленку, сотнику полковому стародубовскому, и при пану Кузмі Дашкевичу и при пану Ивану Михайловичу, войти стародубовскому, и при пану Борису Карповичу, бурмистру стародубовском. А для ліпшой віри и меновите, жебы сей мой тестамент подлуг диспозиции моеї у каждого суда и права ненарушне зоставал, всіх выш менованных особ войсковых и міских просилем, жебы руки свои до сего тестаменту мого поприкладали, як из подписался (?). Року 1687* февраля 11 дня.

В подлинном подписано тако:

Иван Стефанов, священник Рождества Христова и отец духовный сына моего духовного руку приложил.

Кузма Дашкевич руку приложил.

Тимофій Олексієвич, полковник Войска его царского пресвітлого величества Запорозкого стародубовский, руку приложил.

Михайло Мархаленко, сотник полковий стародубовский, руку приложил». (ІР НБУВ. Ф. І. Спр. 18381. Копія початку ХХ ст. Наприкінці документа написано: «Читал в должности протоколиста дворянской стародубовской опеки Корній Гром. Арх[ив] черн[іговского] двор[янского] депут[атского] собр[ания]), д. № 5294, шк[аф] 8, п. 21). Копия 1792 г.» та примітка копіста: «*Год невірен. Должно быть 1677, так как Гаврило Дащенко + до 13 окт[ября] 1678 г.»).

№ 2

1677, березня 8 (лютого 26). – Стародуб. – Купча.

«Року тысяча шестьсот сѣмдесят сѣдмаго, місяца февруария двадцать шестаго дня.

Передо мною Тимофіем Алексіевичем, полковником Войска его царского пресвітлого величества Запорожского стародубовским, ставши персонално Яков Иванович, обыватель шкловский, с сестренцом своим Петром Николаевичем, Василием Николаевичем, братья рожонья, добровольно признали в тот способ, иж продали двор с плецом власным своим, никому ни в чем не пенным и не заведенным, с полем ораным и неораным и в заимках и в синожати, состоящих в селі в Гарцові, з одной стороны хата Ивана, а с другой мене, Михайла Мархаленка, сотника стародубовского, за певную и готовую сумму пенязей сто шестнадцать коп личбы литовской пану Михайлі Мархаленку, сотнику стародубовскому. Которые то двор и пляц, поле и синожать оные помененные братья два рожонье Петр Николаевич, Василий Николаевич захотят себе свою отчизну откупить, – волно будет сию отложить сумму, в сем листі написанную, коп. [сто] шестнадцать и пять коп привлащати и гроши отложить пану Михайлі Мархаленку, сотнику стародубовскому, и тим двором и пляцом, полем мает владіти и пожитковати. На что для ліпшей певности и сей лист пану Михайлі Мархаленку выдан с подписом руки полковничей и при печати.

Дан в Стародубі року, місяца и дня звишписанных.

В подлинном тако:

Тимофій Алексіевич, полковник звиш менованный стародубовский, рукою».

(ІР НБУВ. Ф. ІІ. Спр. 18378. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «Арх[ив] черниг[овского] двор[янского] депут[атского] собрания, дело о дворянстве рода Мархаленков, шк[аф] 9, п[олка] 7, № 5134, л. 3»).

№ 3

1681, вересня 10 (серпня 31). – Лобанівка. – Випис з стародубських міських книг, який містить собі акт розмежування між селами.

«Випис з кнѣг меских стародубовских права майдебургского.

Року Бжого тысяча сѣмьсот третего, мсця септеврия четвертого дня.

На майстраті его црского пресвітлого величества стародубовском, перед нами: Спиридоном Яковлевичом Шираем, войтом, Исаком Яромловичом Деревянкою и Трофимом Кунковичом, бурмистрами, Демяном Яромловичом, райцею, и Федором Хламотою, Карпом Египцем, лавниками, и всіми рочне засілими радними, постановившия персональне атаман Великой Топалі Никифор Клименок, имям всего товариства своего и Семен Клименок, войт тамошний, з посполитими людми, за відомом пана своего, уроженого его мил. пана Иоанна Ломіковского, асаула Войска его црского пресвітлого величества Запорожского енералного, подали до акту кнѣг меских стародубовских ку записану розграничене кгрунтов, лежащих межи Великою Топалю, Лобановкою и селами панов Рубцов, чиненое некгдис через особ, в нем выраженных нижей, которое, за вичитанем вгolos на уряді, так в собі ся міет:

Року Бжого тысяча шестьсот осмдесят первого мсця августа тридцет первого дня.

Будучи нам з виразной волі и росказаня от боку самого ясневелможного его мил. пана Иоанна Самойловича, гетмана Войск его црского пресвітлого величества Запорожских, пана и добродія ншого, Леонтию Полуботку, асаулі войсковому енералному, и Андрею Василевичу, судей войсковых енералных писару, до Стародубова и в повет Стародубовский высланим, так для суженя рожных припалих справ, яко и розграниченя певних кгрунтов, то ест пущ, пахотних поль, рік, річок, сіножатеи и вшеляких угодей. О которие околичных сел пан Михайло и Илия Рубцеве, товариство значное полку Стародубовского, з синами своими, алтеркуючи через немалый час и в великие заводы заходячы, немній людей околичных утемежали, до своих маетностей овие кгрунта привлащючи, а менуючи, якобы Лобановка слободка прилегла к волости Ропской и одишла в самого его мл. пана гетмана державу, на их власных кгрунтах ест осажена и через их самих. Мы теды, подлуг виразного універсалу и в нем виразной волі его млсти пана гетмана поступуючи, а доводную и досконалую ревизию тых справ и заводов чинячи, з притомностю уроженого его мил. пна Григория Карповича, полковника на тот час стародубовского, панов Григория Тимофіїевича, обозного, Самойла Ивановича, судии, полкових стародубовских, и Тимофія Алексіевича, атамана городского стародубовского, и при бытности на указ его ж мл. пана гетмана засяглой стороны, славетных панов: Наума Ноздри, сотника, и Курила Ивановича, атамана, почеповских, Ивана Ясимонтовского, сотника мглинского, и Опанаса, атамана, новгородских, Тараса Гавриловича, сотника погарского, з товариством, Константия Мартиновича, сотника, и Опанаса, атамана, новгородских, Тараса Гавриловича, сотника погарского, з товариством, Лавріна, бурмистра майстрату стародубовского, з лавником и при інших многих особах, зездлисмо в село Раженичы, лежачое в кгрунті топалском, и там знашлисмо старинных людей, добре свідомих всіх кгрунтов, як которие в собі ся мают и кому власне перед часи належали и тепер належат, приготованих з умислу на обведење границ, а меновите: Мойсія Михайлова, Ивана Селичонка, Лавріна Стефанова сына, Ивана Зевеку и Конона, жителей з Малой и Великой Тополі, з стороною околичных сюл: Герасима Стукала з Тимонович и Гаврила

Семендзянка з Старого Ропска, которые от Роженич на гоней килка обвювши нас, показали сосны, над Снвию речкою стоячыє, и под боязню Бжию и обовязком сумлєня своего тими слови признавали: иж ниякыс Стравинскій пан сим кгрунтом был и Топалі, Ропской и Тимоновичи в своей поссесии міючи через килконадцет літ, потим пну Воловичови запродал. Которий на речце Снви, углядівши місце, греблю засипал и построил был рудню и при ней слободку Ражаничы осадил, на которой греблі тепер Рубці своих млинов мают два, якые добра он же, пан Волович, в своей поссесии тримал аж до самой войны Хмелницкого и мы як отвѣдемо вашим млстем, так власне, а не иначе, пан Волович тых кгрунтов боронил и уживал и в тот способ дуктовых границ и кгрунтов поменение старинці чинили и обводили: взявши от тих сосон и от лисичиных язвин од речкы Снви против речкы, на том боку упадаючой, Жорноткы, сим боком ведучи до копцов двох старинних, которые сими часи Рубці бывшим своим подданым, меновите Рязаничом, веліли роскопати. От тых копцов до колка осинного и дуба значеного, а от дуба на дороге Курзновскую до копцов граничных старинных, от копцов у дубовой колочок, а от дубового колочка у Вертебу, от Вертебы у Чорную лозу, близко дороги Плавинской лежачую, от лози логом у Плавну речку, Плавною речкою до мостища старинного шляху и копця, от шляху того логом до Татарского шляху, шляхом тим до Гнилых вод, од тых вод до дуба бортного Бобковского, стоячого близко курганов, вечистого Ивана Зевека, старинца з Малой Топалкы, которого дуба Андрос, подданий Или Рубца, з невідомости видіал был, менуючи быти в своих, а не Топалских его кгрунтах, за которого виділане его, Зевакын, отц шест шагов давши Андросови, одобрал в свою власть и тепер тим дубом помененный Зевека завідует. От дуба того у копец старинный, от копця у Кузю гриву в курганы частые, где и дуб з старини знаками и тепер поновленими стоит, по которого, же границя топалская заходит и кончится и сам Иля Рубец посвідчил и признал, дал свій лист, позволяючи Иванови Лобанови осажовати слободу Лобановку на рече Чадинце, у вершинах кгрунту топалского, який лист так ся в собі маєт:

Михайло Рубец, сотник Войска его црского пресвітлого величества топалский.

Ивану Лобачу позволяю слободу осажовати и осадчим быти и з Бжию помощию селитися и людей добрых до себе привлекаят на рече Чадійце, у вершинах, в кгрунті Топалском, и слободку им дадем на пятнадцет літ и на що то сей мой лист для имовірности и безпеченства людям приходячим дадем з подьписом руки моеи и притисненем печати.

В Стародубові мсця июня пятого дня року 1670.

Третья зась причина, що найголовнійшая, же сут понижение в праві своем поконанем за вири-тя и формоване змилене печатий монарших великих гсдрей црей московских и их млстей панов королей полских, такъже комиссарских и зешлых панов гетманов Войска Запорозких и инших, у себе найдених, през що и сим правом их певная вонтпливость оказується. Зачим они, старинные особы, личбою члвка сім, не за нашим узнанем и якою побудкою, леч добролле, первой сами на себе шибеницею грозили, если несправедливе обыход тим границам міл би через них чинитися и если би не власне их міли быти кгрунта тие, цале и охочо до присяги забиралися. И ми им того допустили, зложивши термін на день завтришний, а кгда тот термін септеврия второго дня припал, оние старинці, ставши, готовост свою нам ку виконаню присяги оповіли и потом пред образом, на столку уготованним, приклакнувши и палці вгору поднесшы, любосмо напоминали боязню Бжою отводом, леч оние, не отступуючи своего предьсызвятия, в тую роту всі присягу свою выконали:

Мы, Моско Михалев, Иван Семиченок, Лаврін Степанов сн, Иван Зевека и Конон, жителі з Великой и Малой Топалі, и мы, сторона околичных сьол: Герасим Стукало з Тимонович и Гаврило Семинизянок з Старого Ропска, присягаем Гду Бгу в Троиці Стой Единому, иж пан Михайло и Иля Рубцеву з своими синами завод учинили з лобановцами, якоби міли осадити слободу Лобановку на власном своем кгрунті, так попирали листом своим ограничоним, выражаючи знакі от Пилипова дуба и сухого и білого лісков и циркляючи другими многими знаками нашего власного Топалского, аж по самую речку Пруску, откол границя их почалас. А ми, як до сего часу тих знаков не чували и не знали и з овими знаками панове Рубцеве не отзивалися до землі, кроме суплітного дерева, которое одишло пану Половичови, там же за розезьдом и до сего часу того одехалого през Половича суплітного панове Рубцеве не владіли дерева и як не ест так, як они в ограничном своем листі показывают и твердят, а меновите од Пилипова дуба и сухого и білого ліска до самой річкы Пруску наша вечисте идет з роплянами границя, и так праве власне и истотне есть, як мы от сосны, над Снвию стоячой, и од лисичиной язвины вишменованными знаками, рубежами, копцами старинными их млстей панов ревизоров вели и копец у Андросова дуба и в Козей гриві своим топалским кгрунтам указали, так нам Бже Всемогущий и невинная смрът Хста Избавителя нашего, помози. А если несправедливе против ограничонного листа панов Рубцов свідчачи, свои топалскіи границі отводили и не ест Лобановка так утемежене и значне прикрие наступства и кривды чинили, и видячы, же то лист их ограничонный и в том описание по сем боку Снви границі присягою семи особ старих особ скасовани и внівеч выражене тих границь в том листі обернени, по которых ми всі сами своими особами обезд міли и знакы старие поновляти, прето [...] нашим и моцю, нам от ясневельможного его млсти пана гетмана, всіх обще добродія нашего, злеценою, панов Рубцов на вічистий упад од тих границь, вижей описаных, и от кгрунтов отдаляем, приказавши им под утраченем их власных добр, в своих положенях и границях лежачих, если би міли на потом за тие поприсяжные границі в кгрунта топалские и лобановские вступати albo якую шкоду и утиск чинити и в дерево бортное, собі не належное, входить. А штож ся дотичет границі Плавни, якая приналежит сторона до топалских кгрунтов, так людей осажених до волости Топалской и слободку Раженичи одобравши от Рубцов, прилучилисмо ведлуг старых и давних прав зас топалцом и лобановцом тие их кгрунта, як в своем ограничонно описалося, всі тоєю ж моцю нашею у вічность и спокойное держане подаем и жеби едни до других за границі вступувати хотя и квалтом мимо сей наш розезд и поновлене им права не важилися, але сосідско спокойне тых добр спокойне уживали, под закладом выни тысячей талярей

до шкатулы войсковое, листом сим ограничим и нынешним ншим пилно варуем декретом, которое при печатех нших и при печатех притомних особ, з подписом власных рук, афектующей стороны видалисмо.

Писано в Лобановці, року и дня вишей описаного.

(ІР НБУВ. Ф. ІІ. Спр. 18388. Копія початку ХХ ст. Зверху документа запис копіїста: «Выпис из стародубских актовых книг от 4 сентября 1703 года, содержащая разграничение, произведенное при участии городского атамана Тимофея Алексеевича, земель м. Топали и слободы Лобановки. 31 августа 1681 года. Стр. 125»).

№ 4

1683, червня 15 (5). – Стародуб. – Судове рішення.

«Року 1683 мсця июня 5 дня.

Перед нами Самойлом Ивановичем, суддею полковым, Тимофієм Алексієвичом, атаманом городовым, стародубовскими, ставши очевисто пан Иван Романовский, сотник мглинский, ускаржался на Харіев Андрія, обивателя мглинского, который препомнівши срогкого каранья и вину, описаную ув универсалі велможного его милости пана полковника стародубовского, данном на кгрунт Есимонтовку, почал в том же грунті тот же Хара собі розроблять поле през вину. Которий то Хара, ставши з позвом очевисто пред урядом нашим, доброволне, явне, ясне признался, иж поневаж важилися, мовыт, в грунт, данный пану сотникови, втручати, сам на себе визнаю и чинюсь винным. За которую выну я, Харя, маю панскую выну заплатити и утрату пану сотникови от мала до велика всю вернуть, тилко вы, пане судии, будте милостиви на мене. Что мы, видячи его покуру и визнанья на себе изреченням того грунту пред нами доброволне, а за виступок прозбу, наказуем теперь и на потомние часы за Харі, абы в тот грунт не постал ногою. А если бы мїл где колвек в тот грунт Харя уступ мїти, неотпустне мїет заплатити таяров двїсті вины. На що для що для моцы ліпшой и сие писмо пану сотникови даем с подписом руки и при печати звиклой судейской стародубовской.

Писан в Стародубі року и дня выш писанного.

В подлинной подпись такова:

Самуйло Иванович, судя полку Стародубовского.

(ІР НБУВ. Ф. ІІ. Спр. 18393. Копія початку ХХ ст. Внизу документа намальоване коло, всередині якого написано: «Місто печати». Запис копіїста: «Румянц[евская] генер[альная] опись Малороссии, т. 101»; «Рішення полкового судьи Самойла Ивановича и городского атамана Тимофея Алексієвича, присудивших мглинскому сотнику Ивану Романовскому грунт Есимонтовку, который оспаривал у него Андрей Харя. 5 июня 1683 года»).

№ 5

1684, березня 16 (6). – Стародуб. – Купча.

«Року тысяча шестьсот осмьдесят четвертого, мсця марта шестого дня.

Передо мною Тимофієм Алексієвичем, атаманом городовым стародубовским, ставши персонално Потій Рощина, житель соловьянский явне, доброволне признал, иж часть четвертую отчины своей власной, никому ни в чем не заведенной и не пенной, в обруб, называемый Головні, лежачой, з деревом бортным и не бортным и з пчолями (!) на вічність брату своему родному Василию Рощини, тож жителеви соловьянскому, за певную и суму грошей, то сть за сорок коп литовских продал и пустил. От которой отчины он, Потій, себе самого, жону, дітей, близких и далеких крвных своих в вічние и в неотзовние часы видідичует и отдалят. Волно ему, Василию Рощини, оную четвертую часть отчины дати, продати, даровати, заменить и на який хотяй пожиток свой обернути. Що для ліпшого твердости сее доброволне признаете ему, Василию Рощини, даю.

Писан в Стародубі року и дня вышписанного.

В подлинной подпись тако:

Тимофій Алексієвич, атаман городской стародубовский».

(ІР НБУВ. Ф. ІІ. Спр. 18395. Копія початку ХХ ст. Зверху документа копіїстом написано: «Купчая, совершенная перед городовым атаманом Тимофеем Алексеевичем, на четвертую часть отчины в с. Соловю, проданную Потеем Рощиной своему родному брату Василию Рощине, за 40 коп. 6 марта 1684 года». Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «(Румянц[евская] генер[альная] опись Малороссии, п[олк] Старод[убовский], т. 79, л. 198»).

№ 6

1686, червня 19 (9). – Стародуб. – Купча.

«Року 1687(!), мсця червня 9 дня.

Передо мною Тимофієм Алексієвичем, полковником Войска его царского пресвітлого величества Запорожского стародубовским, ставши очевисто Лукян Студинец, обиватель валуецький, явне, доброволне признал, иж двор свой власний з огородом из гумном в селы Дувботові, з одной стороны Кондрата, а з другое стороны Радка, стоячий, и при том же дворі шестину поля свого власного, никому ни в чом не заведенного и не пенного, за певную суму грошей, то сот за двадцят коп литовских и за осм коп (засевю озимую и весняною) пну Григорию Пражици, товаришу войсковому, обивателеві погарскому, на вічност пустил и продал. Од которого то двору и шестини поля з засевю менений Лукян себе самого, жону, дітей, близких и далеких крвных своих в вічние и неотзовние часы отдаляет и видідичует. Волно оний двор и шемстину поля з засевю мененному Пражици кому хотя дати, даровати, замінати, продати и на який хотя свой пожиток подлут волі и уподобаня своего обернути. Счо для ліпшого моцы и твердости сее доброволне оного Лукяна признаете при печати полковой з подписом руки моеї пану Пряжици дається.

Писан в Стародубі 9 июня 1686(!) року.

Тимофій Алексієвич, полковник Войска его царского пресвітлого велчества стародубовский».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18379. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «Музей укр[аїнских] древн[остей] В.В. Тарновского черн[иговского] губ[ернского] земства, рукописи, № 52, подлинник»).

№ 7

1688, жовтня 5 (вересня 25). – Стародуб. – Купча.

«Тимофій Алексієвич, полковник Войска их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовский.

Паном обозному, суді, асаулові полку нашего Стародубовского, туде ж пану войтові и всему майстратови стародубовскому и всім, кому тилко о том відати належатимет, сим моим ознаймуем писанием, иж виразной волі и указу самого ясневелможного добродія его милости пана гетмана досить чинячи, а до того и я, з містца уряду моего полковницкого відячи и узнаваючи пана Якова Завадовского, товариша знатного войскового, ласки его ж рейментарской бути годного и в полку нашем до войскових праць здатного, ку вспарту его домовому селу Дахновичи зо всіми приналежитостями, которими и пред сим владіл, при нюм заховаю (!), позволяючи ему оним селом по прежнему до далшой его ж панской ласки и войсковой завідовати и пожитковати. В чом абы ему, пану Завадовскому, ніхто не был перешкодою и перенагабаньем властю уряду моего полковницкого варую и сим універсалом ствержаю. Войт зась дахновский за всіми тамошними посполитими людьми ему ж, пану Завадовскому, абы всякое звичайное отдавал послушенство и во всем завше повиновался, зособна тут же приказую.

Дан в Стародубові 25 септеврия 1688 року.

В копии подпись:

Звыш менованний полковник стародубовский».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18425. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «Генеральное следствие по Стародубовскому полку, л. 87, библиотека коллегии Павла Галагана»).

№ 8

1688, жовтня 8 (вересня 28). – Стародуб. – Універсал стародубського полковника Тимофія Олексійовича.

«Тимофій Алексієвич, полковник Войска их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовский.

Паном обозному, судьи, асаулові, сотникови полковим стародубовским, всему старшому и меншому полку моего товариству, и кому тилко о том відати надлежатимет, сим моим ознаймую писанием, иж респектуючи я на вдовство учтивое паніи Уляни Дащенконое, обозное бывшее полковое стародубовское, и уважаючи на уставичные сина ея Семена войсковые прислуги, и до далших таковых же его заохочуючи, позволяем оной з ним, поменением сином Семеном, на речце Вепринке на сиром кореню, на містцу никому не пенном, в своей же маетности в селі Білом Колодезі власним своим коштом и працею домовому построити млин. Відаючи прето о том кождий, абы в занято греблі и в построенню на оной млина наменьшою нікто ей, пані Дащенконой, и синови ея пререченому не важился быти перешкодою и жадним пренагабанем, о тое повагою полковничое власти и сим моим фундушовим листом приказую.

Писан в Стародубові 28 септеврия 1688 року.

В подлинном подпись такова:

Звыш менованний полковник стародубовский рукою».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18426. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «Румянцевская опись, [полк] Стародубский, сотня Новоміська т. 122». Інший список під іншою помилковою датою (1728 р.) знаходиться там же під номером 18424).

№ 9

1688, листопада 7 (жовтня 27). – Стародуб. – Універсал стародубського полковника Тимофія Олексійовича.

«Тимофій Алексієвич, полковник Войска их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовский.

Всеому старшому и меншому полку нашего товариству, и кому тилко о том відати належатимет, сим моим ознаймую писанием, иж склонившися я на прозбу пна Григория Ференсбаха, товариша знатного войскового, а до того особливе респектуючи на его войсковые услуги, позволил ему в селі Кириковці, на речці Цитві, в вершині, на сиром корені, власным своим коштом и працею греблю заняти и на ней ко вспарту домовому млын построити. Відаючи теды о таковой волі моей, абы ему, пану Ференсбаху, яко в займованню греблі, яко и построенню млина, ніхто жадною не был перешкодою, – властю уряду моего полковницкого варую и сим фундушовим писмом прыказую.

Писан в Стародубові 27 октября 1688.

В подлинном подпис:

Звыш менованний полковник стародубовский рукою».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18422. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «Из дела Якимовичей, Черниговская губ[ерния], гербового»).

№ 10

1688, листопада 13 (3). – Стародуб. – Купча.

«Року 1688 мсца ноеврия 3 дня.

Передо мною Тимофієм Алексієвичем, полковником Войск их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовским, ставши очевисто пн Михайло Посекушенок, атаман села Дрокова, з іншими товариством сотні Мглинской, меновите з Степаном Грибенком, Гришком Петровим, Василем Міщенком, Степаном Новосілцем, тут же Савостом, войтом дроковским же, и братом его Апанасом, Цибелионками и Климом Бурдою сознали, иж власние свои пожні, никому непенние, название Сосенские, так ся в себі маючие, взявши от Сосенок у Воронусу річку, а з Воронуси в річку Ипуть, з Ипуті у луг Хрінковский, з того лугу певними рубежами ограничене межі селами Дроковом и Костинцова (кромі пожні там же Аксиона Ревка, товариша и жителя села Шверди, своєю працою виробленной ним за десят золотих в поссесію вічне проданной от его Аксиона) продали з доброй своей волі за певную сумму, то ест за коп двадцать и копу, пну Ивану Есимонтовскому, товаришеві знатному войсковому, жителю мглинскому, цале отдаляючи и видидичаючи з помененних пожен в неотзовний час себе и приятелей своих, близких и далеких. Волно ему самому пну Есимонтовскому, жоні и дітям его як хотя овими пожнями владіти и пожитковати, любо теж заменять albo кому продать и даровать. Якое теди их добровольное продажи тіх пожен вислухавши сознание, сим писмом и оное потребующей стороні, то ест пну Есимонтовскому, для тим кріпчайшого владіния помененних пожен з подписом моей руки и приложением печати дадем в Стародубові року, мсца и дня выш писанного.

Подлінний підпис таков:

Тимофій Алексієвич, полковник Войск их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовский».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18423. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «М[істо] п[ечати]», а також «Румянц[евская] опись Малор[оссии], [полк] Старод[убовский], с[отня] Мглинская, т. 105». Інший список знаходиться у цьому ж фондi під номером 18427).

№ 11

1689, січня 8 (1688, грудня 29). – Стародуб. – Купча.

«Року тысяча шестьсот осмдесят осмого, мсца декаврия двадцать девятого дня.

Предо мною Тимофієм Алексієвичем, полковником Войска их царского пресвітлого величества Запорожского стародубовским, ставши очевисте Потап Самсонович, житель колодяжский, явне, ясне и добровольне зезнал, иж продал пну Павлу Гудовичу, товаришови значному войсковому, третищу власного своего поля, никому непенного и ні в чем незаведенного, з подворзем (!), з пожнями и всякими до него принадлежностями, лежачого там же в селі Колодязі, за сумму певную, меновите коп за десять личби литовской. Которих то грунтов на вічние зрекаюся часи, так я сам, яко жона моя, близкие и далекие кривние, а барзі потомкове, пустилем ему, пну Гудовичови, тож во вічність, докладаючи зособна и тое, иж волно ему будет тие грунта кому колвек дати, продати и на який хотіти свой пожиток оборочати. Такое теди признаеть реченного Самсоновича для певнійшей и кріпчайшей в потомной час твердости, яко належало при стороні, того потребующей, знайдоватися, так ему, пану Павлу Гудовичови з подписом руки моей и притисненьем печати сие мое видалем писанье.

В Стародубови року, мсца и дня выш списанного.

На подлинной тако:

Звиш именованный полковник стародубовский, рукою».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18428. Копія початку ХХ ст. Внизу документа написано: «Місто печати», а також «Румянц[евская] генер[альная] опись Малороссии, полк Стародубский, т. 78, л. 700»).

№ 12

1693, лютого 7 (січня 28). – Стародуб. – Купча.

«Признате Андрея Захаревича на пляц дворовый голый пну Тимофію Алексієвичу.

Року Бжого 1693 мця януария 28 дня.

На майстраті их црского прес[в]ітлого влчества стародубовском, перед нами: Спиридоном Яковлевичом Шираем, войтом, Борисом Карповичом и Стефаном Тимофієвичом, бурмиистрами, райцами, лавниками и всіми рочне засілими радными, ставши персональне Андрей Захаревич, мещанин стародубовский, явне, ясне и добровольне до книг признал, иж пляц свой власный волный, дворовый, голый, никому ни в чом не пенный и не заведенный, в самом городе Стародубові, идучи до Пробитой брамы, об между дворов з одное стороны от двора мнстирского Печерского, а з другое Григория Ференсбаха Кожуховского, значного товариша войскового стародубовского, лежачий, завюл и продал, як сам уживал, его милости пну Тимофію Алексієвичу, бывшому полковнику стародубовьскому, ему самому и потомком его на вічність, за сумму певную, то есть за двісти коп личбы литовское монеты доброй. Иж волно его милости пну Тимофію Алексієвичу тим пляцом дворовим волним спокойне владіти, користить и пожитковати, то есть кому колвек дати, продати, з ким заменяти и вшелякие на нем будинки строити и як хотячи оним обладати. А реченный продавца, яко явним и добровольним сим своим признанем себе самого, малжонку и потомков своих видидичил и цале вічними часы зречене учинил, так тое майстрат росказал про память в книги міские стародубовские записати».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18446. Копія початку ХХ ст. Знизу документа запис копіста: «Протокул до записования справ вечистих и совокупно поточных року 1693, л. 8 об.–9; рукопись черниг[овской] архив[ной] комиссии»).

№ 13

1693, жовтня 14 (4). – Стародуб. – Купча.

«Признае Ивана Мойсевича на двор, проданный его милости пну Тимофію Алексіевичу.

Року тысяча шестсот девяност 3 мся октовра 4 дня.

На майстраті их црскогo пресвітлого величества стародубовском, перед нами: Борисом Карповичом и Стефаном Тимофіевичом, бурмистрами, райцами, лавниками и всіми радными, ставши очевисто Иван Моисевич, мещанин стар[одубовский], ясне и доброволне признал до книг стародубовских, иж двор свой власный, никому ни в чом не пенный и не заведенный, на предмістю стародубовском стоячий, рогом к Черниговской улици, об между дворов Дмитра Космача, посполитого, завюл и продал зо всіми на том дворі построеными будинками, як сам уживал ведлуг купчого з уряду виданого права, урожоному его милости пну Тимофію Алексіевичу, полковникови бывшому стародубовскому, на вічність ему самому и потомком его, за суму певную, то есть за золотих осісот лychбы польской монеты доброй. Волно теде его милости пну Тимофію тим двором куплением спокойне владіти и пожитковати, то ест кому колвек продати, даровати, з ким заменяти и на який хотіти свой власный пожиток оборочати. Которим признаем своим помененный продавца яко вічними часы себе, жону и потомков своих видідичил и цале отдалил, так тое зезнане его казалисмо записати в книги місцкие».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18447. Копія початку ХХ ст. Знизу документа запис копійста: «Протокул до записованя справ вечистих и совокупно поточных рок 1693, лл. 96 об.–97; рукопись черниговской архивной комиссии»).

№ 14

1695, березня 5 (лютого 23). – Стародуб. – Заповіт колишнього стародубського полковника Тимофія Олексійовича.

«Копия.

Року Божого тысяча шестсот девяност пятого мся февраля двадцат третьего дня.

За відомом и злеценем их царского пресвітлого величества Войска Запорожского полковника стародубовского его милости пна Михайла Миклашевского на майстраті их царского пресвітлого величества стародубовском перед нами, Никитою Потаповичом, бурмистром рочным и войтовское на тот час місце засідающим, Малахием Фоминичом, бурмистром вторим, райцами, лавниками и всіми рочне засілими радными, ставши очевисте Иван Тимофіевич, презентовал тестамент родича своего его милости пна Тимофія Алексіевича, польковника бывшего стародубовского, просячи его, родича своего, именем, жеб ным активован до книг міских стародубовских за відомом и злеценем выше менованым, который тестамент за вычитанем так в собі мається:

Во имя Отца и Сна и Святого Дха, Святой Живоначальной и Неразділимой Тройци, аминь.

Я, раб Божий Тимофій Алексіевич, товариш полку Стародубовского войсковый, будучи при старости літ живота моего посіщенным от милости Бжое хоробую и зостаючи на том болізенном одрі, з которого ближшим сподіваюся смерти, нежели живота, що се приписую милости Бжой и святому Его человеколюбию, зажилем на споряжене тестаменту христіанским обычаем во первых велбного в Бгу гспдна отца Иоана Стефановича, презвитера церкви Рождества Хрстова, пна Федора Колчевского, товарища значного войскового, пна Иова Алексіевича, рожего моего брата, пна Ермола Остаповича, райцу того ж своего повинного мні (?), пна Василя Павловича, старосту церковного Рождества Хрстова, Бориса Михайловича, брата тоей же церкви, при которих иміние мое убогое таковым распоряжаю тестаментом. Напрод, кгда скончу житие мое сие временное, дшу гришную поліцаю Гспду Бгу, создавшему члвка в дшу живую, а тіло – землі, от нея же бысть взято. Ивану Тимофіевичу, снові моему, напрод легкую дом мой, в котором сам живу, стоячий в городі Стародубові об между дворов братского Рождественского и Заріцкой Левонихи, тилом к двору чернецкому, другой двор предміский, зажилем на споряжене тестаменту, об между дворов резницкого брацкогo, Якова Плешкова и Петра Лукомского, ему ж, снові моему Иванові, легкую. Третий двор, на Красной улици стоячий, об между дворов Олійника к улици с колодезем ему ж, Ивану, снові моему, легкую; футор Міроновский з млином тамошним и зо всіми заводами, пролями пахотными и кгрунтами, пожнями, гаями, винницами, казанами, конми, рогатим и дробним быдлом и огородами, ему ж, снові моему, легкую. В Тарасовци селі, мні до милости рейментарской и ласки Войска Запорожского наданном, двор купленный з млином, огородами, полями пахотными и сінокосными, винницею, казанами шестма и всім тамошним обестем, як лежит в межах и границах, ему ж, снові моему Иванові, легкую; хуторец Яреминский, купленный за гроши, зо всіми к нему принадлежностями пахотными и сіножатми легкую пну Есифові Ферензбахові, зятеві моему, з женою его, а дочкою моею, Мариною, потомками их, толко ж с таковым докладом: же сіножати Яреминский маюти быти им на пол поділенны, то ест половица снві моему Ивану Тимофіевичові, а половица – Иосифові, зятеві моему. Кгрунт Басихинский, тож за гроши купленный, то есть двор з огородом, полями, сіножатми и всіми к нему принадлежностями, легкую снві моему пну Ивану; ему ж Иванові, снві моему, легкую Бобрицкий млин, зо всім, як належит, купленный и правами оцерклиованный, з двором и всіми к нему принадлежностями, полем и пожнями; ему ж, Иванові, снві моему, легкую Круковские пожни, поміжные с пном Колчевским, меж дорог Логоватовское и футора Хромченкова; ему ж, снві моему Иванові, легкую пожні, прозиваемии Медведки, як лежат в своих межах и границах; ему ж, снові моему Ивану Тимофіевичу легкую дві части, купчим правом набитих, в млині Маслинском, на Бабінци стоячом, кромі третини мельницкой Романовой; ему ж, снві моему Ивану Тимофіевичу, легкую млин Горисловский, стоячий на Ваблі, купленный, з пожнями и всіми к нему принадлежностями; ему ж, Иванові, снві моему, легкую млин Невструевский, купленный зо всіми принадлежностями; ему ж, Иванові, снові моему, легкую млин Коростелювский, на Бабінци зостающий, з двором,

винницею и трома казанами и всіми приналежитостями; ему ж, Иванові, снові моему, легкую винницу городскую с козанами и пивним проваром (!), як ся в собі маєт. А пну Иосифові Ференсбахові из жоною его, а дочкою моею милою Мариною Тимофіївною и потомками их легкую млин, стоячий на реці Кичеті, о двох колах и третем камені и четвертих валюшних, як маєт ся в себѣ з полем и пожнею, купленною от небожчика отца Григория, священника коростелевского. Другий млин Мишковский, на Неглинці лежачий, зо всіми приналежитостями, двором, фолварком, полем, сіножатми ему, пну Есифу, зятеві моему, легкую з милою дочкою моею Мариною, а его женою; ему ж, пну Иосифові, зятеві моему, и дочці моей, а жені его, легкую двор, ныні стоячий на предместі, против церкви Рождества Пресвятой Бци, об межу дворов Ніженцова и Бороздниного; золотих тысячу грошей готовых ему ж, Есифові и дочці моей, а жені его легкую; ей же, дочці моей Марині, легкую три катанки одну – табиновую зеленую, кунними душками подшитую, другую – лазуровую адамашковую, білками подшитую, третью – оксамитную неподшитую, ему ж, Иосифові, снві моему второму, то ест зятеві и дочці моей, а жені его, Марині Тимофіївнѣ, легкую два куфлі срібних, чарку срібную пивную и шесть ложок срібных же; ему ж, Иосифові, с ціну столового легкую шесть полумисков и шесть талерок. Внучці моей, а дочці Иосифовой, поясок легкую срібний, Тосі, сестрі моей, легкую коп десят грошей и корову, брату Михалкові – коп десят грошей и коня легкую, отцу Данилові, унукові моему, священникові святопокровскому, легкую кунтуш парпуровый и катанку кармазиновую, лисями подшитую, ему ж отцу Даниилу, легкую коп двадцят грошей готовых, Есифові Ференсбахові, зятеві моему, легкую золотих двісті грошей тих, которые зайшли в двор, купленный Климовский, ему ж, Есифові, легкую коней вожовых двое, коров дві. А знову пну Ивану, синові моему, легкую двор, купленный в Потребки, стоячий на рожку Німецкой улиці. Тут же чиню извѣстно, же пред сим зятеві моему з дочкою моею дадем золотих тысячу, то ест Иосифові Ференсбаху, а що колвек ест річий рухомых, меновите в грошах готовых, в срібрѣ, в цині, в міді, в фантах и во всяких сосудах, то все зовсім, кроме вышъ выраженной легкаци, пну Ивану, снві моему милому, легкую з жоною его, а невісткою моею Евфимією Спиридоновною и даст Бг дождати, потомками их. А на церков, зачинающуюся муровати в Стародубові, Всемилостивого Спаса легкую золотих тысяч пятсот. Все теде тое при зупольном розумі остатней волі тестаментом распоряжаю, ствержаю и закріпляю вечистим и непремінным тестаментом и приличным утверждением клятвенным, в тестаментх писатись звиклим, иж ежели бы хто міл и важилься сей тестамент нарушити и яким колвек способом касовать, с таковым обещаюся міти на Страшном Суді перед судом Его велицемирным Христом Спасителем расправу. Писан в Стародубі, в дому пна Тимофія Алексіевича.

1695 року, февраля мѣца 20 д.

В подленном подписано тако:

Иван Стефанович, священник церкви Рождества Хрстова, рукою.

А писав сей тестамент я, Ф. Федорович Подліский, писар м[іський] с[тародубовский], рукою.

Федор Кольчевский, товариш войсковый, рукою.

Ермола Остапович, райца

Иов Алексіевич, лавник. А вмѣсто их по прошенію я подписуюся, Василий Павлович, староста р[укою] с[воею].

К сей копии маистрату стародубовского урядники руку приложили:

Войт Антон Коменок.

Бурмистр Богдан Ерофіїв.

З книгою скорриговал маистрату стародубовского писар Павел Исаевич.

Подписок Гаврил Жихаревич».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18448. Машинописна копія початку ХХ ст. Запис наприкінці документу: Моск[овский] архив Мин-ва юстиции (Стародуб[овского] магистрата), черниговской палаты, опись 10, вязака 2, д. № 46, копія 1736 г., л. 30–31).

№ 15

1700, близько вересня 26 (15). – Стародуб. – Лист-скарга Тимофія Олексіевича, Дмитра Журмана, Спиридона Ширая до гетьмана Івана Мазепи.

«Божию милостию (далі йде царський титул – Ю.М.) ясновелможный мосцівый пане гетмане, на нас велце милостивый пане и добродію.

Мы, ныжеподписание именами, вносим покорную супліку нашу до велможности вашей, пана нашего и милостивого добродія, поносячы непоеднокротне мало не всім паном нашим турбацію от Микытцы Михайлова Капитона великороссийских городов за Халецкого з капытоними (!) утеклого, который еще за полковництва пана Тимофія Алексіевича по челобытью своим, міючи премовную монаршую великого государя его царского пресвітлого величества запечатаную грамоту, приездил в Стародубов в ярмарку зборницком, и по той грамоті монаршой подданных пана Халецкого, старости мозирского, слободских москалей заграничных, которые приездили того часу в Стародуб у форманы найматися, хотіл арештовати и домовлялся того у пана полковника помянутого Тимофія. Пан полковник бывший стародубовский отмовлял ему, Мыкытце, того ділатъ для того, что он, Мыкытка, з монаршою его царского пресвітлого величества грамотою не был в Батурині у велможности вашей, где власне первой належало ему было оказатися, и без вашего рейментарского указа не важилъ пан полковник заграничных людей арештовати. А на потом понеже он, Мыкытка, при монаршой его царского пресвітлого величества стоячы твердо грамоті, усиловне витягал на пана полковнику арештовати заграничных людей, казал полковник стародубовский до повороту Мыкытчина з Батурина тых под арешт взяти заграничных людей и коні им одобрати. За поворотом теде его, Мыкытцы, з Батурина з поважным реиментарским велможности вашей писанем, досить чинючим в монаршой его царского пресвітлого величества грамоті выраженому указові, вирозумівши з монаршой

грамоти и поважного велможности вашей писанья тое, что если Павла Федоровича истца самого, котрый по декрету пана Халецкого виноват Мыкытце осмдесят и двѣх тысячѣх золотих з лишком, и по нем Павлу поручников не нашло бы ся, теды невинным не турбовать людей. За тих мѣр помянутий пан полковник стародубовский зсилал от боку своего для розиску межѣ Мыкыткою и тими людьми заграничными на майстр ег царского пресвѣтлого величества стародубовских полковых особ, мене Дмитра Зурмана, обозного, в суплѣци с нижевираженного Самойла, полкового судию, и Николая Чернолузкого, сотника полкового стародубовского, где на маистратѣ стародубовском при бытности его, Мыкытчиной, и при бытности Прокопа Марчинка дурубалку (?) от боку рейментарского велможности вашей присланого, каждого особно з людей заграничных, под арештом будучих, пред себе приводячы, именно допрошовалисмо з поручной его, Мыкытцы, записѣ, межѣ которыми то людьми арештованими тилко чотирох чоловик, а не болше, найшлисмо Мы[кы]ткыных по Павлѣ поручников, именно: Ивана Старика, Ивана Васильева Салоского, Дорошка Данилова и Ивана Максимова, подданных пана Халецкого, старости мозирского, ораз з уряду в руки Микитце оных отдалисмо, а невинных, которие не были поручниками, ани подданими пана Халецкого найдовалися, они имена их в поручной Мыкытчиной не найдовалися, подлуг грамоты монаршой, где написано невинных не турбовати людей, и подлуг повидного велможности вашей писанья волно отпустили. От тых теды чотирех чоловика вижы помянутих поручников своих Мыкытка коней чотири з хомутами и санми одобривши и самих поотдиравши, в едних рубашках в туремном вязенью покынул в Стародубовѣ, которие сидѣли в турмѣ недель пятнадцатъ. За приездом теды потаемним з заграницы Данила Скоробогатого, отца Дороша, посаженого до турми поручника, и за подданем свердла, стелю висвердлѣвши, з турми з иншими вязянами повтѣкали. Он теды Мыкытка яко пенный и запамяталий чоловик, при упорѣ своем злосливом стоячы, опачне был повторе великому государу его царскому пресвѣтлому величеству челом в тот способ, что будѣто полковник стародубовский з подручьными своими полковими, и войтом и зо всѣми радными майстатовими, побравши от тых людей заграничных, под арештом будучих, корупци, и самого иску денег тысячь осмдесят и две з лишком, на ных же узавши права, ему, Мыкытце, з ных не дали. И для такого якобы взятку, волно всѣх отпустивши тих заграничных людей, его, Микитку, так якобы мѣли отправляти. А по таком своем неправдивом чолобитью на всѣх нас, ниже виражонных, в том монаршю премовную грамоту его царского пресвѣтлого величества стародубовских его царского пресвѣтлого величества одержавши повторную грамоту, был при той велможности вашей чолом пану и добродѣви нашему. Подлуг такой теды премовной монаршой грамоты повторной велможность ваша от боку своего панского для розиску в такой Мыкытчиной справѣ рачил зослатъ в Стародуб пана Захарии Шыйкевича, где не тилко дедысмо мѣли для взятку якум корупци, або для самого иску презисканы денег осмдесяти и двох тысячѣх золотих, будѣто не хотѣли Мыкытце з людей заграничных чинити справедливости, и якобы мѣли их отпустит безправне, яко по неправдивом его, Мыкытцы, чолобитью и премовной монаршой его царского пресвѣтлого величества грамотѣ есть доложено, але же и единой гривны, ани чеха ни з кого не взято и тих его, Мыкытчиных поручников, не отпускано, але сами провертѣвши стелю, з турми повтѣкали. З розисков его пана Захаря Шыйкевича на майстратѣ его царского пресвѣтлого величества чинених ясно показалося и показуется тое. А так пан Захаря Шыйкевич, висланный от боку вашего рейментарского, зрозумѣвши его, Мыкытцы, потвар и опачное его чолобитье, тое ему зганил, и нас всѣх з нанесеной на нас каломнѣи очистил правне чинячими розисками. Напотим пан Захарий Шыйкевич з нами, обозным и судиею полковими, ездил на границу к слободам пана Халецкого и там недел чотири стоял и чинил розиски, и правним поступком як що дѣялося, спорядивши и се виписавши, велможности вашей презентовал. Которие всѣ розиски велможность ваша через пана Висоцкого к Москвѣ до его царского пресвѣтлого величества в приказ Малороссийский одослал. З которых его царского пресвѣтлого величества думный дяк его милость пан Омелян Игнатович Украинцов, вирозумѣвши неправость Мыкытчину, зганил, и тие розиски своим перснем запечатав, положить казал в Малоросском приказѣ, где они и тепер найдуются. Мы его поручников, ани Павла истца, не знаем и не видаем, волно ему, Мыкытце, премилостивий добродѣю, оных за границею шукати, где могут найдоватися всѣ. А наше мѣсто Стародубов ровными и ложными его, Мыкытцы, напастми болш тысячь золотых шкодует, кгдиж аж до Варшавы мусѣлисмо до пана Халецкого, старости мозирского, посылати и шкодовати. А он, Микитка Чуговец, без страха Божия препомнел на монаршие премовние его царского пресвѣтлого величества грамоты, же два крот вивозил и турбацѣи много начинил, по отправѣ уже через пана Захарю Шыйкевича, висланого от боку вашего панского и виведенью инквизиции, в року 1697 оного Павла Федорова, самого истца, котрый ему, Мыкытце, подлуг декрету пана Халецкого винен зостае тысячь осмдесят и двѣ тысячь золотих з лишком, также и Петра Дмитрова, поручника, мѣючи в своем дворѣ на Деменцѣ два днѣ з ними банкетовал, а третѣй день в сусѣда его Тимошки Максимова банкетовали, аж покы посланая челядь их, купивши соли, повернулася з Стародубова. Где при таком банкетѣ Павел истец, знявши з себе кажан (очевидно, «каптан» – Ю.М.) зеленѣй, даровал Мыкытце и там з собою прощение вѣчно одержали. Того ж часу Тимошко Максимов, сусѣд его, Мыкытцы, напоминал его и ручил ему, мовячи: «Павла, самого истца, тепер мѣеш у руках, котрый тобѣ так много должен. Чому ти его не задержишь и до права не дашь, памятай, абы вперед не чинил людем турбацѣи». А он, Микитка, отповѣдал: «Тобѣ правѣ нѣт дѣла до нас. Мы уже вѣчно помирилися». И так волно, их мѣючи в руках, отпустил за границу, а тепер невинне нас турбуе и до утрат приводит. Со слезами упадаем до ног велможности вашей пана и милостивого добродѣя нашего, и служебничю просим велможности вашей, рачъ велможность ваша панская милосердия на нас обнапастованных и зпотвареных невинне возрѣти оком, и от насилствующаго под защит и оборону свою рейментарскую взявши, нас заховати, покы жития и повоженья нашего не престанет за вше Господа Бога просити за доброе здоровье и долголитное велможности вашей щасливое панованье.

Велможности вашей всіх милостивішого добродія подножки Тимофій Алексієвич, бывшой полковник стародубовский, Дмитро Зурман, обозний, з товариши.

Спиридон Яковлевич Шырай, войт стародубовский, зо всіма майстратовими.

Подана от бывшого полковника стародубовского Тимофія Алексієва, од обозного полкового Дмитрия Зурмана з товариство, и от войта Ширая стародубовского, зо всім майстратом тамошним. Року 1700 місяца септеврия в числах середних».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18451. Машинописна копія початку ХХ ст. Зверху документа надруковано: «Малороссийские подлинные акты 1700 г. около 15 сентября, № 1285/1282. Прошение на имя гетмана Мазепы от бывшего полковника стародубского Тимофея Алексева, обозного полкового Дм. Зурмана и войта стародубского Ширая о защите их в несправедливом иске Никиты Михайлова». Рукописна копія цього документу заходиться та же під цим же номером).

№ 16

1706, січня 11 (1705, грудня 31). – Стародуб. – Розмежування між селами, яке містить в собі універсал 1679 р. полковника Г. Коровки-Вольського.

«Поданне до акту розграничного листу через п. Василя Завадовского, межи селами Дохновичами и Мереновцами, року 1705 декав[рия] 31.

На маистраті его црского прстлого влчства стародубовском, перед нами Дмитром Зурманом, обозним полковым и наказним полковником, Станиславом Полубинским, атаманом городовым, стародубовскими, Спиридоном Яковлевичом Шираем, (войтом), Иваном Кононовичом, райцею, Тимофієм Семеновичем, лавником, и всіми рочне засілими радними, ставши персональне пан Василий Завадовский, товариш знатний войсковий, презентовал и подал ку записанню розграниченне кгрунту межи селами Дахновичами и Мериновкою, которое так в собі міет:

Року тысяча шестсот семьдесят девятого мсця априля двадцать четвертого дня.

Перед нами Стефаном Бережецким, товаришем войсковим, и Афанасием Семеновичем, писарем полковым стародубовским, от боку его млсти пна Григория Карповича, полковника Войска его црского прстлого влчства Запорожского стародубовского, на учиненне в кгрунті межи паном Тимофієм Алексієвичом, атаманом, и межи селом Дохновичами, подлуг признатя старинних людей границы, зсланими, где з стороны пана Тимоха Алексієвича старинец на имя Семен Сухорукий, жител клинский, и другий Яков Потиченко, жител мереновский, з стороны зас села Дохнович Иван Шугай и Антип и Лукян Хилченок, жители дохновские, под сумленем Бга бояся и не ображаючи Его маистрату свтого на себе, признали: же старинная граница дохновская от кгрунтов мереновских здавна: взявши от мостка у лози, а з луз просто у Лисий курган ишла. И так перед нами, мененными особами, тими старожитними знаками, то ест от мостка у лози, а з луз просто у Лисий курган, границу межи Дахновцами и Мереновцами отвели. Теды мы то их правдивое и под сумленем учиненное признате для ліпшой певности, абы юж от сего часу пан Тимофій Алексієвич не важился в мененных дохновцов власного их кгрунту отежджати, як мененные старинци, яко ся вижей наменило, сим нашим писаннем обваровали и описали, а описавши, подлуг старинцов правдивого признатя, его млсти пану полковнику подалисмо.

Писан в Стародубі року и дня выш менованного.

У того розграничення при печатех власними висланних руками подпись рук тими словы:

Степан Бережецкий.

Афанасий Семионович.

Тут же потверждение полковничое:

Поневаж Семен Сухорукий, и Потиченко, и Иван Шугай, и Антип, и Лукян Хилченко, старинци, под сумленем Бга бояся, перед особами, от боку моего на учиненне в кгрунті дохновском и мироновском границы висланними, признали так, же граница старожитная дохновская от кгрунту мироновского, почавши от мостка в лози, а з лоз просто в курган Лисий ишла, и так по признатю их правливом мененные особы записали, теды и я и намній того правдивого их признатя не нарушаючи и овшем яко оны признали, же граница дохновская от кгрунту мироновского по мененних знаках была, мененную границу сим моим ствержаю писаннем, докладаючи то: если бы которая сторона оную правдивую границу кассовати мѣла, то неомилне вини до скарбу войскового талярей сто заплатит. Для ліпшой певности требующой стороні, то ест жителем дохновским, сее мое даю писанне.

Писан в Стародубі априля двадцат шестого дня тысяча шестсот семьдесят девятого.

У того потвержения при печати полковничой подпись власной его руки тими словы:

Григорий Карпович, полковник Войска его царского прстлого влчства Запорожского стародубовский.

Якого розграничена и потвержения полковничого, на уряді вголос читаных, вислухавши и за слушние бити узнавши, казалисмо в потомность до книг міских стародубовских записати и есть записано».

(ІР НБУВ. Ф. II. Спр. 18386. Копія початку ХХ ст. Внизу документа запис копіїста: «Моск[овский] архив мин[истерст]ва юстиции, стародуб[ского] магистрата, по 1-ой описи, книга № 4, вязка 1-ая, л. 103–104»).

Додаток II:

№ 1

1683, травня 26 (16). – Стародуб. – Лист наказного стародубського полковника Тимофії Олексійовича до полковника Іллі Новицького.

«Мсці пне полковнику комоньний, мні велце мсцівий пне и приятелю.

Здоровя доброго и всяких от всіх добр давши помислностей в. м., м. мс. пну упрейме міти зичу. Писмо добродія велможного его мл. пна полковника ншого стародубовского писаное до в. мс., м. мс. пана, через умисльного козака моего послаю по указу его панскому, не бавячи. Тое до ознайменя подавши, ласци в. м., м. м. пна, пилно мя полецаю

в. м., м. м. пну, всего добра зичливий пртель и рад служити Тимофій Алексіевич, от велможного его мс. пана Симеона Ивановича, гетманича, полковника Войска их црского прес[вітлого] вел[ичества] Запор[озкого] стародубовского, добродія моего, наказний.

З Стародуба 16 мая 1683».

(НБУВ. ІР. Ф. II. № 14456. Автограф (?)).

о. Мицик Юрій Андрійович – доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту української археології та джерелознавства імені М.С. Грушевського Національної Академії наук України (вул. Трьохсвятительська, 4, м. Київ, 01001, Україна).

pr. Mytsyk Yurii A. – Doctor of Historical Sciences, Professor, Chief Scientist at the M.S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine (4 Trokhsviatyetska Street, Kyiv, 01001, Ukraine).

E-mail: mytsyk2002@ukr.net

Дата подання: 10 вересня 2021 р.

Дата затвердження до друку: 18 вересня 2021 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Мицик, Ю. Стародубський полковник Тимофій Олексійович. *Сіверянський літопис*. 2021. № 6. С. 56–69. DOI: 10.5281/zenodo.5792039.

Цитування за стандартом APA

Mytsyk, Yu. (2021). Starodubskyi polkovnyk Tymofii Oleksiiovych [Starodub Colonel Tymofiy Oleksiyovych]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 6, P. 56–69. DOI: 10.5281/zenodo.5792039.

